

Eettisen toimikunnan työskentely

Aila Virtanen
Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
KAUPPAKORKEAKOULU

Toimikunnan asema

- Toimikunnalla ei ole lakisääteistä asemaa
- Toiminta perustuu rehtorin päätökseen

Toimikunnan tehtävä

- Eettisten asioiden ja erityisesti tutkimuseettisten kysymysten pohtiminen
- Eettisistä asioista keskusteleminen

Toimikunnan tehtävä

- Tehtäväänsä toimikunta toteuttaa antamalla lausuntoja tutkimushankkeille
- Järjestämällä etiikkaa käsitteleviä seminaareja ja koulutusta
- Tiedottamalla etiikkaan liittyvistä asioista

Tehtävän rajaukset

- ❏ Toimikunnan toimivaltaan ei kuulu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden soveltaminen hyvän tieteellisen käytännön ja sen loukkausten käsittelemiseksi, mistä vastaa yliopiston rehtori.
- ❏ Toimikunnan toimivaltaan ei myöskään kuulu antaa lausuntoja laissa lääketieteellisestä tutkimuksesta (488/1999) määritellystä lääketieteellisestä tutkimuksesta.

Toimikunnan kokoonpano

- Puheenjohtaja ja sihteeri
- Puheenjohtajan lisäksi 13 jäsentä
- Mukana yksi lakimies ja kaksi lääkäriä
- Jäsenet edustavat laajasti yliopiston tiedekuntia ja laitoksia

Kokoukset 2009

- 10.02.2009 Taloustieteiden tiedekunta
- 10.03.2009 Agora/ Titu
- 07.04.2009 Nanoscience Center
- 19.05.2009 Rehtoraatti
- 09.06.2009 Peurunka
- 25.08.2009 Liikunta
- 08.09.2009 Kirjasto
- 13.10.2009 Agora/ taloustieteiden tiedekunta
- 10.11.2009 Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos
- 08.12.2009 Alba

Yhteydet muualle

- Rehtorin kanssa tapaaminen vuosittain
- Eettinen toimikunta järjestää vierailuja yliopiston eri tiedekuntiin ja yksiköihin
- Yhteinen kokous Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin eettisen toimikunnan kanssa järjestetään vuosittain
- Pohjois-Savon sairaanhoidopiirin tutkimuseettinen toimikunta
- Jyväskylän ammattikorkeakoulun eettinen toimikunta

Lausuntojen antaminen

- Toimikunta antaa pyynnöstä lausuntoja tutkimushankkeille, joiden toteuttaminen voi aiheuttaa tutkittaville fyysisiä tai psyykkisiä haittoja tai vaarantaa heidän oikeusturvaansa
- Lausuntoa voivat hakea Jyväskylän yliopiston omat tutkijat ja yliopistoon kiinteässä yhteistyösuhteessa olevat tutkijat sekä tutkijaryhmät
- Lausuntoa voidaan pyytää myös niistä tutkimuksista, joissa tutkimuksen julkaisija vaatii sitä

Lausunnot 2009

■ Agora Center	2
■ Psykologian laitos	3
■ Liikuntabiologian laitos	6
■ Liikuntatieteen laitos	3
■ Terveystieteiden laitos	2
■ Kasvatustieteiden laitos	2
■ Taiteiden ja kulttuurintutkimuksen laitos	1
■ Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus	2
■ Niilo Mäki Instituutti	1
■ LIKES tutkimuskeskus	1

Muuta toimintaa 2009

- Humanistisen, yhteiskuntatieteellisen ja käyttäytymistieteellisen tutkimuksen eettiset periaatteet ja ehdotus eettisen ennakoarvioinnin järjestämiseksi. Eettinen toimikunta antoi mietinnöstä lausunnon
- Selvitys julkaisujen maksullisuudesta
- Selvitys yliopistossa käytössä olevista plagioinnin jäljitysohjelmista ja niiden käyttökokemuksista
- IHME:en järjestämään metodifestivaaliin eettinen toimikunta järjesti tutkimusetiikan session
- Retki-tietoarkisto-etiikka –seminaarissa infopiste
- Tiedonjyvän Eettiset –palstalla julkaistiin seuraavat eettisen toimikunnan jäsenten kirjoitukset: *Tutkimuksen eettinen ennakoarviointi* ja *Tutkijan eettinen vastuu korostuu johtopäätöksiä tehtäessä*

Tulevaisuus

- Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta (No:794) astui voimaan 1.10.2010.
- Lakimuutoksen tarkoituksena on saattaa liikuntatieteelliset ja muut tutkimukset, joissa jollakin tavalla puututaan yksilön koskemattomuuteen, lakisääteisen ennakoarvioinnin piiriin.
- Tällaisten hankkeiden arviointi kuuluu tutkimuslaissa määritellyille alueellisille toimikunnille.

Eettinen toimikunta 2011

- Pienempi kokoonpano
- Liikuntatieteelliset tutkimukset siirtyvät Keski-Suomen sairaanhoitopiirin eettiselle toimikunnalle
- Psykologiset ja osa muista tutkimuksista siirtyy myös pois

